

UiT The Arctic University of Norway

CLEAR
Cognitive Linguistics: Empirical Approaches to Russian

Mange sider av 'mange': *bagamo* i ukrainsk sammenlignet med *mhozo* i russisk

Laura A. Janda
Yuliia Palii

Oversikt

- Russisk: Kvantifisert subjekt og numeruskongruens på verbet
- Ukrainsk: Subjekt med den ubestemte kvantoren *багато* 'mange, mye'
- Begrepet MANGE/MYE
- Fordeling av Sg vs. Pl ved verb i ukrainsk
- Statistisk analyse
- Verb som foretrekker Sg
- Konklusjoner

UiT The Arctic University of Norway

Russisk: Kvantifisert subjekt og numeruskongruens på verbet

Russisk:

Kvantifisert subjekt og numeruskongruens på verbet

Konstruksjon: NUM NP-GEN.PL V-SG/PL

NUM = tallord (5 og høyere), paucale tallord (2,3,4, полтора, оба), kollektive tallord (двое, трое...), ubestemte kvantorer (мало, много...)

SG

В окончательном составе братства **осталось** шесть человек (Захаров 1988-2000)

‘I den endelige sammensetningen av brorskapet **var det igjen** seks personer’

PL

После их ухода на льдине **остались** шесть человек (Знание-Сила 1997)

‘Etter at de dro, var det seks personer igjen på isflaket.’

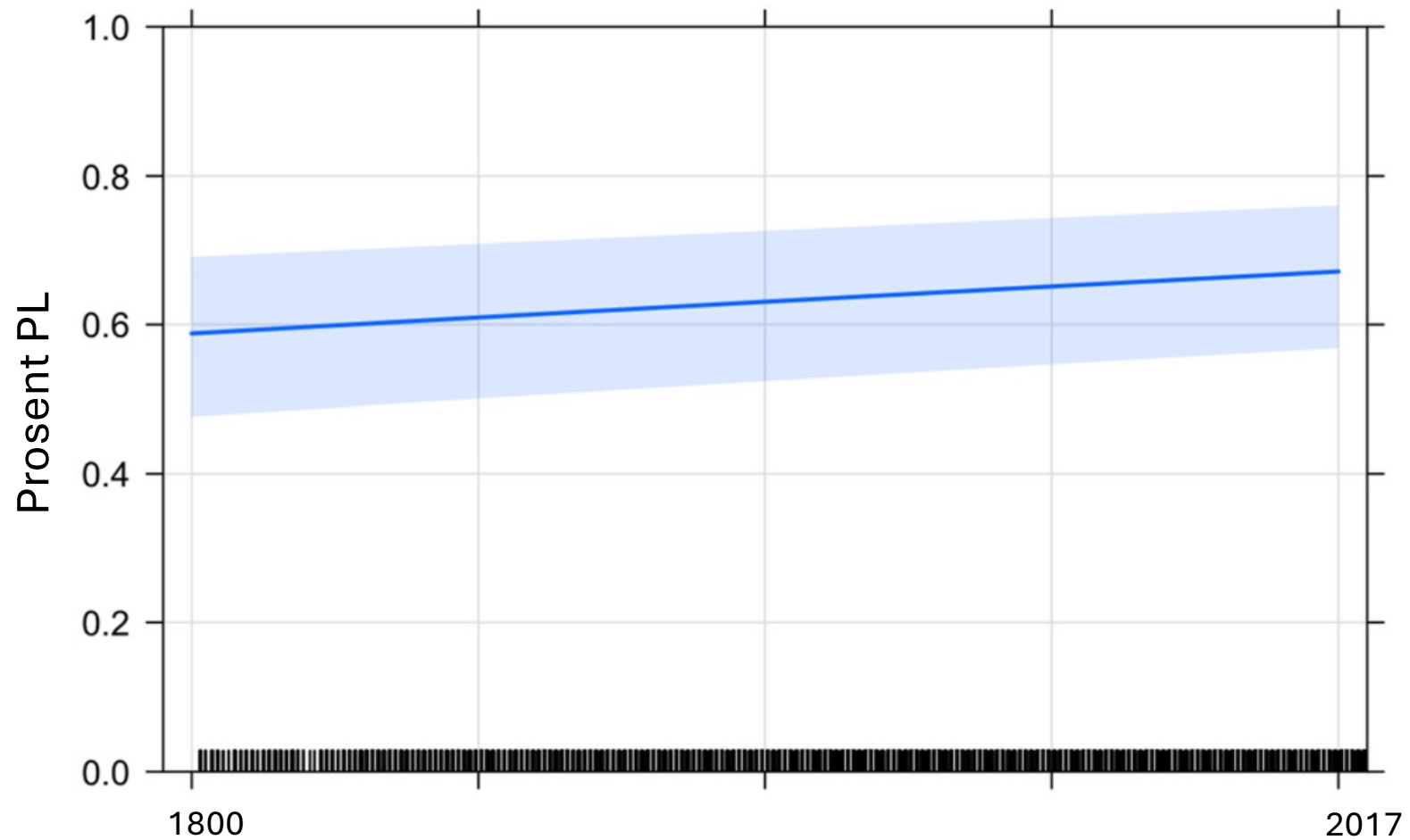
Tore Nessel* and Laura A. Janda

A network of allostructions: quantified subject constructions in Russian

<https://doi.org/10.1515/cog-2021-0117>

Received November 6, 2021; accepted January 28, 2023; published online February 22, 2023

Abstract: This article contributes to Construction Grammar, historical linguistics, and Russian linguistics through an in-depth corpus study of predicate agreement in constructions with quantified subjects. Statistical analysis of approximately 39,000 corpus examples indicates that these constructions constitute a network of constructions (“allostructions”) with various preferences for singular or plural agreement. Factors pull in different directions, and we observe a relatively stable situation in the face of variation. We present an analysis of a multidimensional network of allostructions in Russian, thus contributing to our understanding of allostructional

Basert på nesten 39 000 eksempler fra RNC, kan vi ikke fastslå noen statistisk signifikante endringer over en periode på mer enn 200 år

UiT The Arctic University of Norway

Ukrainsk:
Subjekt med den
ubestemte kvantoren
baramo 'mange, mye'

[Home](#) > [Russian Linguistics](#) > [Article](#)

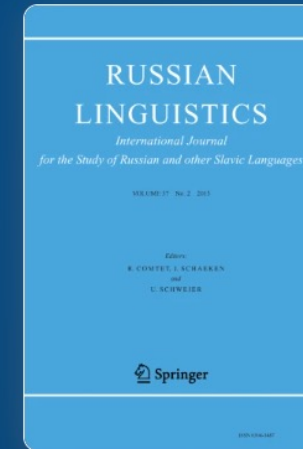
Understanding 'many' through the lens of Ukrainian *barato*

[Open access](#) | Published: 17 October 2024

Volume 48, article number 18, (2024) [Cite this article](#)

Download PDF

✓ You have full access to this [open access](#) article

[Russian Linguistics](#)

[Aims and scope](#) →

[Submit manuscript](#) →

[Laura A. Janda](#) & [Yuliia Palii](#)

 212 Accesses [Explore all metrics](#) →

[Use our pre-submission checklist](#) →

Avoid common mistakes on your manuscript.

<https://link.springer.com/article/10.1007/s11185-024-09301-7>

багато людей...

прийшло (SG)

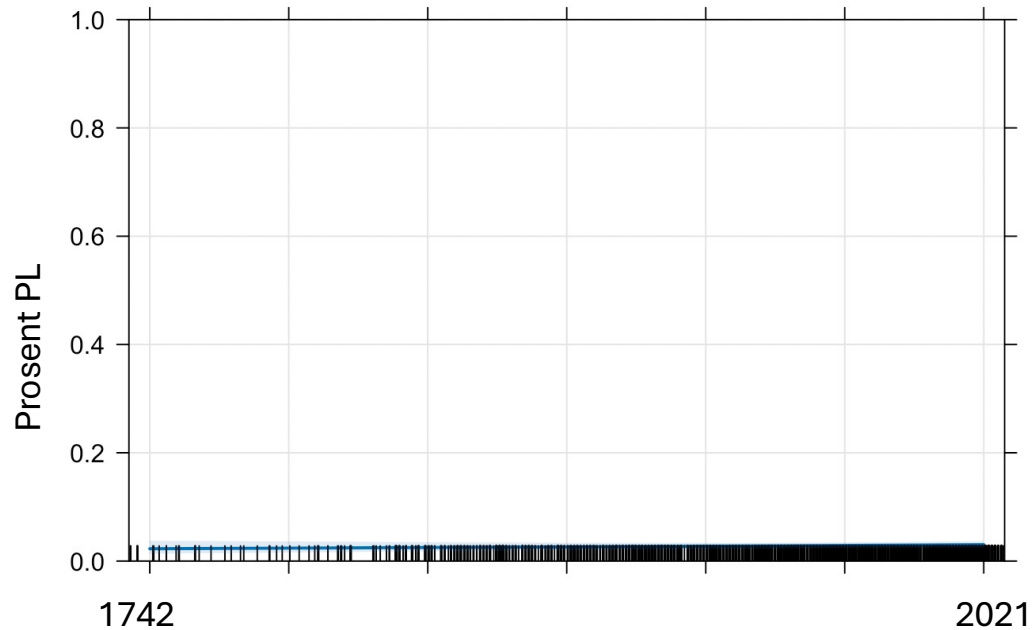
прийшли (PL)

Historisk utvikling

Ukrainsk *багато* vs. Russisk *много, многие*

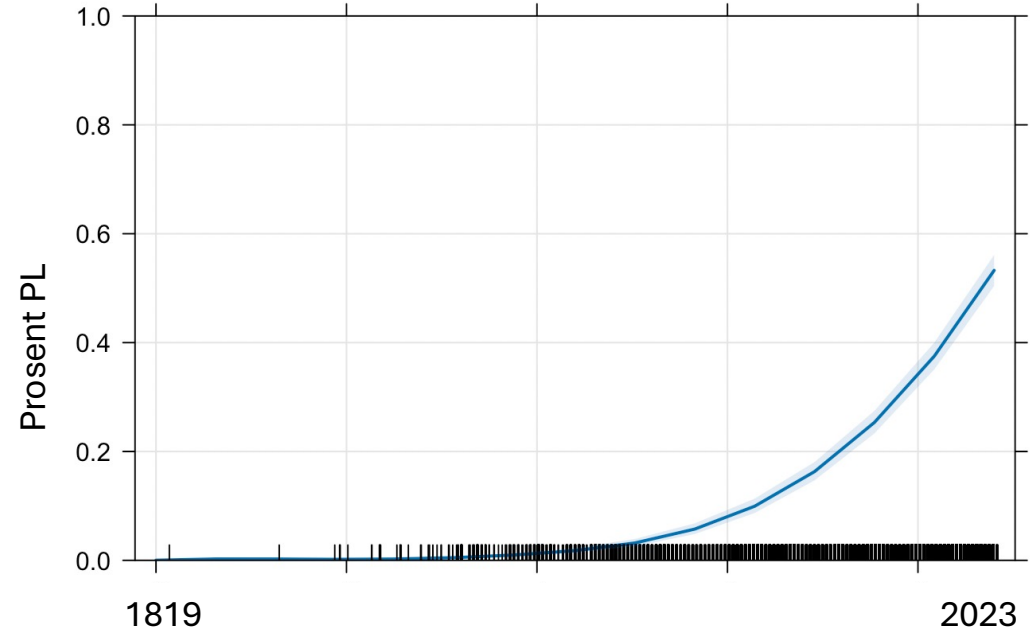
- Ukrainsk *багато* svarer til både *много* og *многое* på russisk
- *много* regnes som en “svak kvantor”
 - kontekst for svak kvantor: У меня есть много сестер ‘Jeg har mange søstre’
 - favoriserer entall, flertall finnes i bare 5.3% av eksemplene
 - forekommer fire ganger oftere enn *многое*
- *многое* regnes som en “sterk kvantor”
 - kontekst for sterk kvantor: Многие из них играют в футбол ‘Mange av dem spiller fotball’
 - brukes utelukkende med flertall

Русский: *много*

Basert på logistisk regresjon
6 612 eksempler fra НКРЯ
fordeling: 94.7% SG; 5.3% PL
(andre faktorer: ordstilling, animatum)

Украинский: *багато*

Basert på logistisk regresjon med
blandede effekter
28 491 eksempler fra ГРАК
fordeling: 69.1% SG; 30.9% PL
(andre faktorer: ordstilling, animatum,
verblemma)

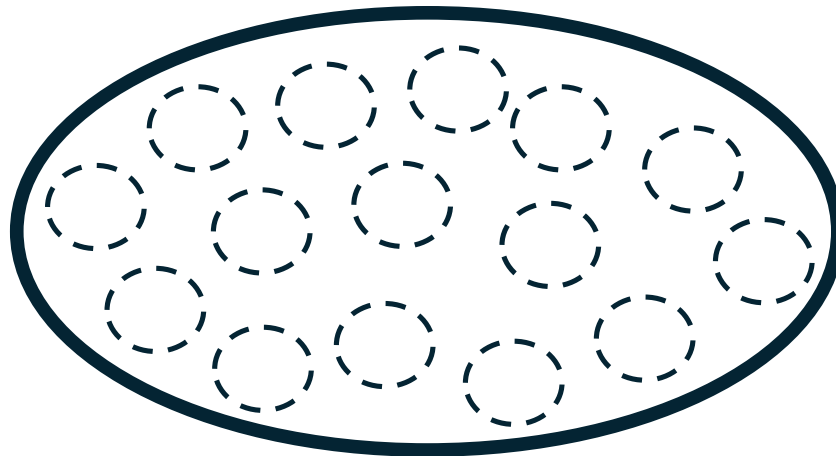
UiT The Arctic University of Norway

Begrepet MANGE/MYE

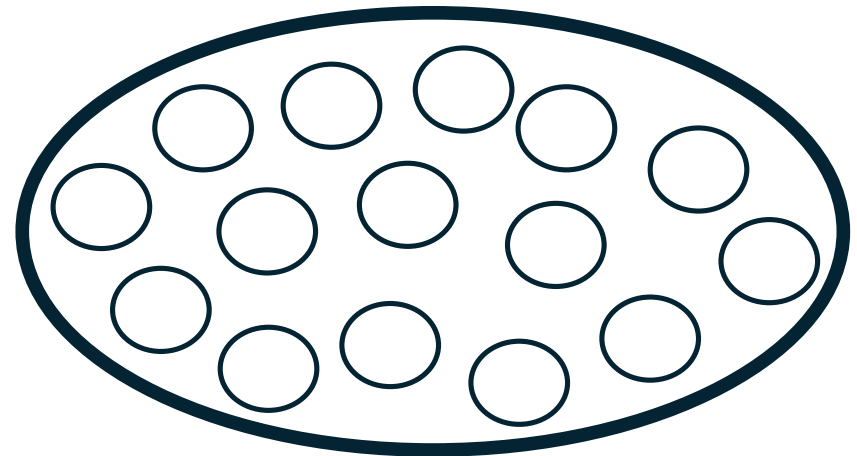
Alternative tolkninger av masse / mangfold

cf. Langacker (2008: 131), Johnson (1987: 26)

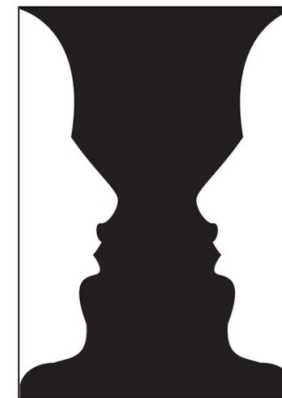
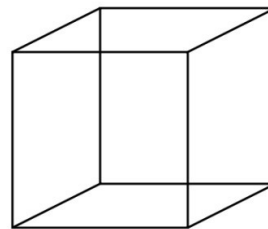
Singularis

Pluralis

Kognitiv multistabilitet
(Stadler & Kruse 1995),
som tvetydige bilder

Begrepet MANGE/MYE har forskjellige etymologiske kilder på ulike slaviske språk

	<i>mŭnogo</i> 'mange/ mye' (CSl)	<i>velŭ-</i> 'stor' (CSl)	<i>pŭlno</i> 'full' (CSl)	<i>bogato</i> 'rik' (Gammel persisk)	<i>daug</i> 'sterk, nyttig' (Lith/Goth)	* <i>gōḑa</i> 'god' (Gmc)	? (uklart)
Ukr				багато			<i>шмат</i>
Rus	МНОГО						
Bel	<i>многа</i>			<i>багата</i>			<i>шмат</i>
Pol		<i>wiele/wielu</i>			<i>dużo</i>		
Slk	<i>mnoho</i>	<i>veľa</i>					
Ces	<i>mnoho</i>					<i>hodně</i>	
Srp	МНОГО		<i>пуно</i>				
Bul	МНОГО						

UiT The Arctic University of Norway

Ukrainsk:

28 491 eksempler fra ГРАК

(Генеральний регіонально анотований
корпус української мови)

og fordeling av Sg vs. Pl på verb

Fordeling etter ordstilling og in/animatum

	VS				SV			
	inanimatum		animatum		inanimatum		animatum	
SG	7,875	27.6%	8,275	29.0%	1,402	4.9%	2,148	7.5%
PL	368	1.3%	1,075	3.8%	1,565	5.5%	5,783	20.3%

In/animatum: subjektets status som animatum eller ikke-animatum

Ordstilling: VS = verb før subjekt , SV = subjekt før verb

Tre kombinasjoner av faktorer står for 76,9 % av dataene

Fordeling etter ordstilling og in/animatum

	VS				SV			
	inanimatum		animatum		inanimatum		animatum	
SG	7,875	27.6%	8,275	29.0%	1,402	4.9%	2,148	7.5%
PL	368	1.3%	1,075	3.8%	1,565	5.5%	5,783	20.3%

Після СРСР нам **залишилося багато речей**, котрі нас і надалі тримають в спільному просторі...(Онлайн-ЗМІ «Захід.net», 2009)

‘Etter Sovjetunionen **var det igjen mange ting** som fortsetter å holde oss i et felles rom...’

Fordeling etter ordstilling og in/animatum

	VS				SV			
	inanimatum		animatum		inanimatum		animatum	
SG	7,875	27.6%	8,275	29.0%	1,402	4.9%	2,148	7.5%
PL	368	1.3%	1,075	3.8%	1,565	5.5%	5,783	20.3%

це досить суттєві гроші і таким способом **фінансувалися багато речей** в країні, включаючи політичну корупцію. (Журнал «НВ», 2018)

‘dette er ganske betydelige penger og **mange ting** i landet **ble finansiert** på denne måten, inkludert politisk korrupsjon.’

Fordeling etter ordstilling og in/animatum

	VS				SV			
	inanimatum		animatum		inanimatum		animatum	
SG	7,875	27.6%	8,275	29.0%	1,402	4.9%	2,148	7.5%
PL	368	1.3%	1,075	3.8%	1,565	5.5%	5,783	20.3%

Тоді **прийшло багато людей**, і гостям сподобалось. (Онлайн-ЗМІ «Маєш право знати - Бровари», 2014)

‘Da **kom** det **mye folk**, og det likte gjestene.’

Fordeling etter ordstilling og in/animatum

	VS				SV			
	inanimatum		animatum		inanimatum		animatum	
SG	7,875	27.6%	8,275	29.0%	1,402	4.9%	2,148	7.5%
PL	368	1.3%	1,075	3.8%	1,565	5.5%	5,783	20.3%

На свято **прийшли багато людей**, всі навіть не помістилися у середині храму.
(Інтернет-газета «Версії», 2017)

‘**Mange mennesker kom** til feiringen, ikke alle fikk plass i kirken engang.’

Fordeling etter ordstilling og in/animatum

	VS				SV			
	inanimatum		animatum		inanimatum		animatum	
SG	7,875	27.6%	8,275	29.0%	1,402	4.9%	2,148	7.5%
PL	368	1.3%	1,075	3.8%	1,565	5.5%	5,783	20.3%

Оскільки збиралися похапцем, **багато речей залишилося** вдома, до якого кримські татари обов'язково повернуться. (Онлайн-ЗМІ «Zaxid.net», 2017)

‘Siden de pakket i all hast, **var mange ting igjen** hjemme, som Krim-tatarene definitivt vil komme tilbake til.’

Fordeling etter ordstilling og in/animatum

	VS				SV			
	inanimatum		animatum		inanimatum		animatum	
SG	7,875	27.6%	8,275	29.0%	1,402	4.9%	2,148	7.5%
PL	368	1.3%	1,075	3.8%	1,565	5.5%	5,783	20.3%

Із уже згаданих причин **багато речей залишилися** на папері. (Інтернет-газета «Дзеркало тижня», 2020)

‘Av de allerede nevnte grunnene **forble mange ting** på papiret.’

Fordeling etter ordstilling og in/animatum

	VS				SV			
	inanimatum		animatum		inanimatum		animatum	
SG	7,875	27.6%	8,275	29.0%	1,402	4.9%	2,148	7.5%
PL	368	1.3%	1,075	3.8%	1,565	5.5%	5,783	20.3%

В акції брали участь лікарі, студенти, вчителі, **багато людей прийшло** з дітьми, – розповив Геннадій. (Світлана Талан «Оголений нерв», 2015)

‘Leger, studenter og lærere deltok i aksjonen, og **mange mennesker kom** med barn, - sa Hennadii.’

Fordeling etter ordstilling og in/animatum

	VS				SV			
	inanimatum		animatum		inanimatum		animatum	
SG	7,875	27.6%	8,275	29.0%	1,402	4.9%	2,148	7.5%
PL	368	1.3%	1,075	3.8%	1,565	5.5%	5,783	20.3%

Акція проходила мирно, на Майдані був концерт, **багато людей прийшли з дітьми**. (Газета «Свобода», 2019)

‘Handlingen var fredelig, det var konsert på Maidan, og **mange mennesker kom med barn**.’

UiT The Arctic University of Norway

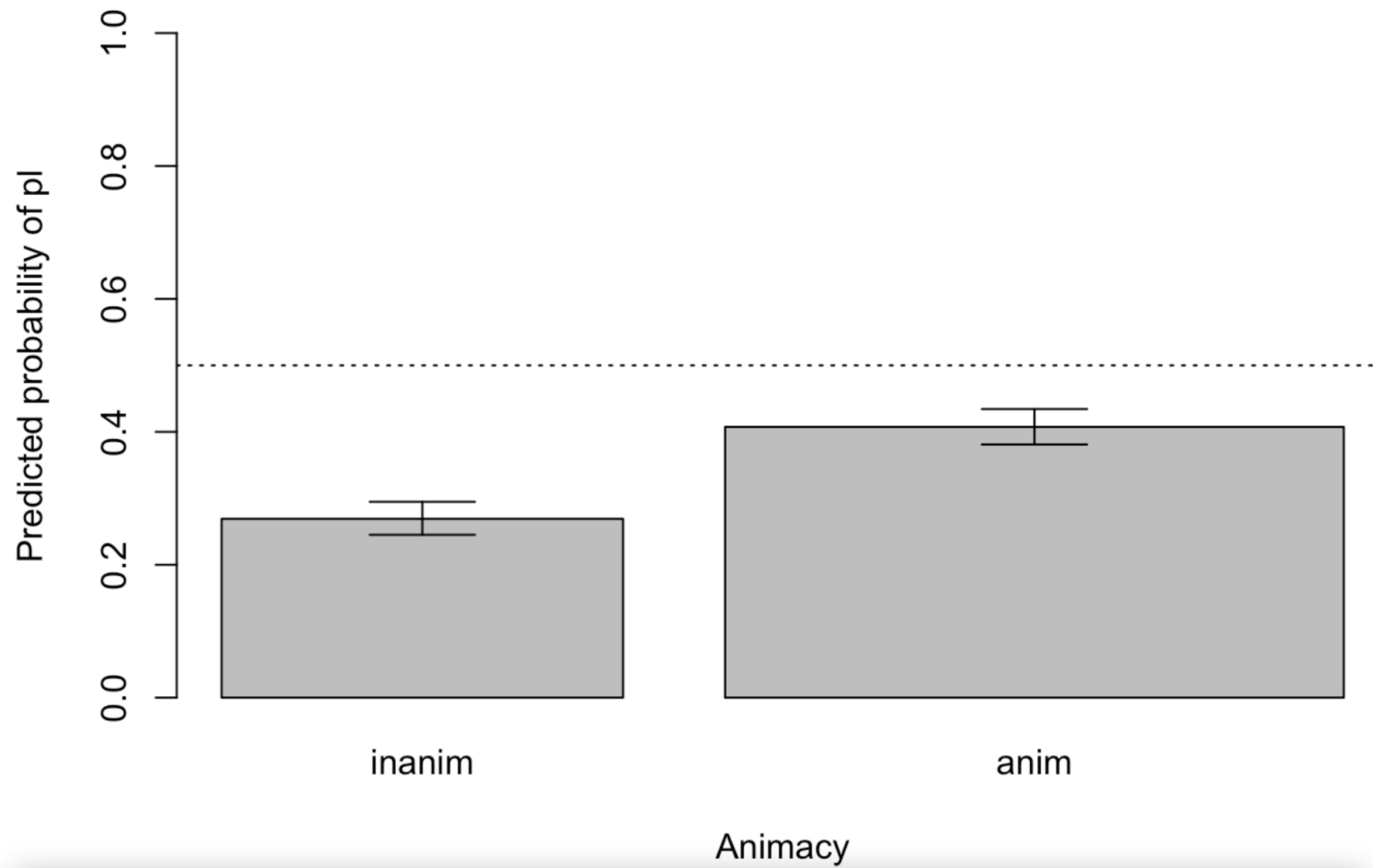
Statistisk analyse: Logistisk regresjon med blandede effekter

Logistisk regresjonsmodell med blandede effekter
Hvordan faste effekter påvirker numeruskongruens
(positive verdier indikerer favør for Pluralis)

	Estimate	Standard Error	z value	Pr (> z)	
(Intercept)	-2.15067	0.07040	-30.55	< 2e-16	***
Year.sc	0.93924	0.02988	31.44	< 2e-16	***
Animacyanim	0.62370	0.05320	11.72	< 2e-16	***
Word_orderSV	3.01155	0.04991	60.34	< 2e-16	***

Intercept: Year.sc = 0.0 (= 2004), Animacy = inanimate, Word Order = VS

Subjektets status som animatum eller ikke-animatum

Ordstilling

UiT The Arctic University of Norway

Verb som foretrekker Sg

Topp 10 høyfrekvente verb med høyest SG-preferanse		Topp 10 høyfrekvente verb med høyest PL-preferanse	
<i>минути</i> 'gå forbi'	307	<i>розкритикувати</i> 'kritisere'	21
<i>відбутися</i> 'skje'	24	<i>засудити</i> 'fordømme'	20
<i>надійти</i> 'ankomme'	204	<i>ввести</i> 'introdusere'	21
<i>виникнути</i> 'oppstå'	274	<i>заявити</i> 'erklære'	43
<i>виникати</i> 'oppstå'	102	<i>очікувати</i> 'forvente'	26
<i>накопичитися</i> 'akkumulere'	140	<i>відзначати</i> 'legge merke til'	27
<i>статися</i> 'skje'	107	<i>відчувати</i> 'føle'	30
<i>надходити</i> 'ankomme'	84	<i>висловити</i> 'uttrykke'	50
<i>полягти</i> 'falle, dø'	44	<i>отримати</i> 'få'	129
<i>назбиратися</i> 'samle seg'	52	<i>пережити</i> 'oppleve'	23

Verb med høyest SG- og PL-preferanse som forekommer ≥ 20 ganger i våre data. Skyggeleggingen indikerer verb der 100 % av observasjonene bare er i entall eller bare i flertall.

Spesifikke grupper av verb som foretrekker SG: **mikrokonstruksjoner**

- TID
- HENDELSE
- EKSISTENS
- AKKUMULERING
- DØD

De 28 verbene i disse 5 semantiske gruppene vises i 12 305 eksempler, som utgjør 43 % av vårt totale datasett

Gruppe	Verb	N exx	% Sg	% VS	% inanim
TID	минути 'gå forbi'	307	100 %	87 %	100 %
	пройти 'gå forbi'	203	78 %	81 %	68 %

I хоча **минуло багато років**, вона про цю подію розповідала з великим хвилюванням. (Інтернет-газета «Високий замок», 2003)

‘Og selv om det **hadde gått mange år**, snakket hun om denne hendelsen med store følelser.’

Ofte forekommende substantiv: *день* ‘dag’, *місяць* ‘måned’, *рік* ‘år’

Gruppe	Verb	N exx	% Sg	% VS	% inanim
HENDELSE	відбуватися 'skje'	307	100 %	87 %	100 %
	відбутися 'skje'	24	100 %	4 %	100 %
	виникнути 'oppstå'	274	99 %	89 %	100 %
	виникати 'oppstå'	102	99 %	81 %	98 %
	статися 'skje'	107	99 %	78 %	99 %

Відтоді **багато змін відбулося** в житті актриси і мами. (Інтернет-газета «Дзеркало тижня», 2017)

‘Siden den gang **har det skjedd mange endringer** i livet til skuespillerinnen og moren.’

Принаймні в автора цих рядків до режисера **виникло багато запитань**. (Інтернет-газета «Україна молода», 2012)

‘Hos forfatteren av disse linjene **oppsto** i hvert fall **mange spørsmål** til regissøren.’

Gruppe	Verb	N exx	% Sg	% VS	% inanim
EKSISTENS	точитися 'pågå'	46	100 %	91 %	100 %
	існувати 'eksistere'	62	100 %	95 %	94 %
	лежати 'ligge'	53	98 %	81 %	62 %
	бути 'være'	8257	93 %	83 %	54 %
	знайтися 'befinne seg'	57	100 %	95 %	19 %

Потім **точилося багато розмов** про матеріальну підтримку своєї збірної від вірменської діаспори. (Інтернет-газета «Високий замок», 2003)
 'Da **ble** det **mye snakk** om økonomisk støtte til landslaget deres fra den armenske diasporaen.'

У відділенні **лежало багато хворих** (Онлайн-ЗМІ «UNIAN.NET», 2020)
 'Det **var mange pasienter** på avdelingen'

Gruppe	Verb	N exx	% Sg	% VS	% inanim
EKSISTENS	точитися 'pågå'	46	100 %	91 %	100 %
	існувати 'eksistere'	62	100 %	95 %	94 %
	лежати 'ligge'	53	98 %	81 %	62 %
	бути 'være'	8257	93 %	83 %	54 %
	знайтися 'befinne seg'	57	100 %	95 %	19 %

slike mennesker har begrenset eller underordnet
mulighet til å handle

grasporaen.

і збірної від

den armenske

У відділенні **лежало багато хворих** (Онлайн-ЗМІ «UNIAN.NET», 2020)
'Det **var mange pasienter** på avdelingen'

Gruppe	Verb	N exx	% Sg	% VS	% inanim
AKKUMULERING	нагромадитися 'akkumulere'	23	100 %	83 %	100 %
	накопичитися 'akkumulere'	140	99 %	89 %	100 %
	надійти 'ankomme'	204	100 %	90 %	97 %
	надходити 'ankomme'	84	100 %	89 %	96 %
	назбиратися 'samle seg'	52	100 %	83 %	94 %
	постати 'dukke opp'	34	97 %	74 %	97 %
	з'явитися 'dukke opp'	658	98 %	97 %	54 %
	наїхати 'ankomme'	33	100 %	85 %	12 %
	розвестися 'akkumulere'	40	100 %	85 %	10 %
	зібратися 'samle seg'	467	95 %	91 %	6 %
	збиратися 'samle seg'	66	97 %	83 %	3 %

Відвідувачі Гідропарку скаржаться, що там **розвелось багато щурів**. (Онлайн-ЗМІ «UNIAN.NET», 2013)

‘Besøkende i Hydroparken klager over at **det er mye rotter**.’

Gruppe	Verb	N exx	% Sg	% VS	% inanim
DØD	вимерти 'bli utryddet'	16	94 %	31 %	12 %
	загинути 'dø'	521	82 %	65 %	4 %
	гинути 'dø'	28	82 %	54 %	7 %
	померти 'dø'	96	77 %	28 %	3 %
	полягти 'falle, dø'	44	95 %	50 %	0 %

І багато хлопців загинуло на моїх очах. (Сергій Сущенко, «Спогади», 2018)
'Og mange gutter døde foran øynene mine.'

UiT The Arctic University of Norway

Konklusjoner

Oppsummering av mikrokonstruksjoner

- De fleste verb i slike mikrokonstruksjoner foretrekker VS-ordstilling
- To av mikrokonstruksjonene er tydelig skilt fra de andre: TID med substantiver som uttrykker tidsperioder og DØD med substantiver som oftest nevner mennesker
- De andre tre mikrokonstruksjonene er knyttet til hverandre, overlapper
- EKSISTENS og AKKUMULERING: ikke-animatum betegner meldinger eller problemer, mens animatum betegner mennesker uten å peke på individer

Konklusjoner

- Vi finner 69.1% SG vs. 30.9% PL i konstruksjonen med den ubestemte kvantoren *baramo*.
- Denne fordelingen endres over tid, andel PL økes.
- Ordstillingen SV og animatum øker sannsynlighet av PL.
- Individuelle verb har sine egne preferanser.
- En liten gruppe mikrokonstruksjoner som foretrekker SG, spiller en stor rolle.